

Arnhem

De koelste binnenstad
van Nederland

Visie Openbare Ruimte
en Koele Netwerk

Welkom in de binnenstad van Arnhem

De Arnhemse binnenstad is al jaren populair. Het bruist er van de horeca, kunst, cultuur en evenementen en op elke straathoek is er wel wat te zien, te doen en te beleven. Maar die binnenstad mist ook samenhang en wordt naast winkelstad steeds meer een stad waar je kunt wonen, werken, verblijven en ontmoeten. Daarbij verandert ook het klimaat en hebben we meer dan ooit te maken met hittestress en wateroverlast.

Willen we dat onze binnenstad ook in de toekomst aantrekkelijk en uitnodigend blijft, dan zullen we nu al afspraken moeten maken hoe we dat gaan doen. Daarvoor heeft de gemeente Arnhem de 'Visie Openbare Ruimte en Koele Netwerk' opgesteld, samen met bewoners, ondernemers en belangenorganisaties uit de stad. In dit boekje lees je er meer over. Ga je mee op weg naar de koelste binnenstad van Nederland?

B&W Gemeente Arnhem

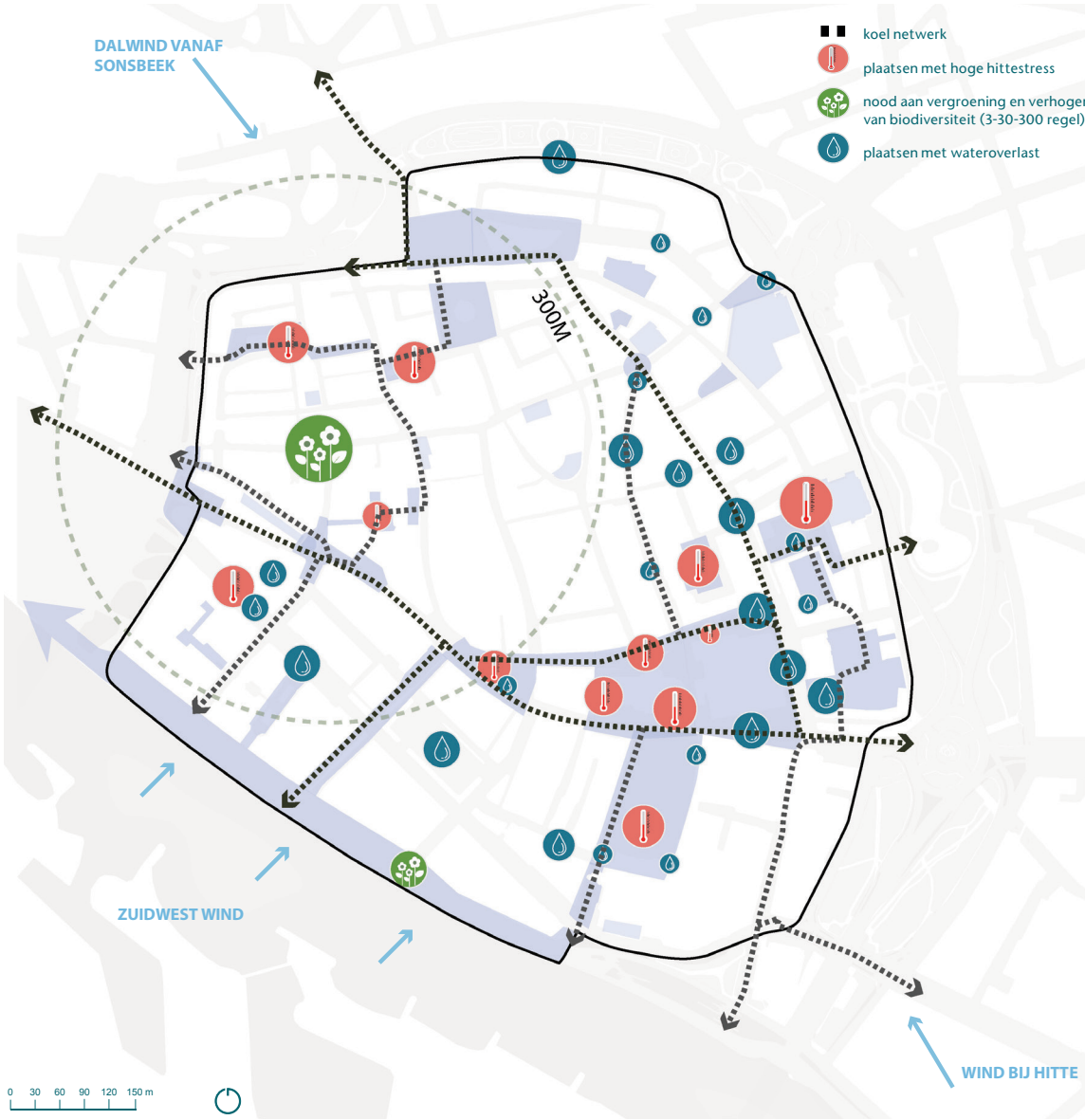
Inhoud

Welkom in de binnenstad van Arnhem	3
De koelste binnenstad van Nederland	4
Uniek; Het Koele Netwerk	5
Toolbox met bouwstenen	6
De Arnhemse stijl	7
Entrees en centrale verblijfsruimte	8
Pleinen, stadshoven, verborgen tuinen en straten	9
De visie in het kort	10
Een blik op de toekomst	11
We doen het samen	12

De koelste binnenstad van Nederland

In 2040 zal de binnenstad van Arnhem minder winkels hebben, meer woningen en meer ruimte voor cultuur en werken. Dat betekent dat de openbare ruimte mee moet veranderen en meer ruimte moet bieden voor voetgangers en aangename verblijfs- en ontmoetingsplekken. Een uitdagende opgave, nu het klimaat verandert. De zomers worden heter en er komen langere periodes van droogtes en grotere piekbuien. Er is dan ook meer behoefte aan schaduw, koele plekken en waterbuffering in de binnenstad. Groene bomen en planten bieden dan zeker een oplossing.

In onze visie willen we de opgave voor vergroening en verkoeling koppelen aan het creëren van een aangename openbare ruimte waar Arnhemmers en bezoekers aan onze stad graag (samen)komen. Dat doen we met een koel netwerk van beschutte loop- en fietsroutes en koele plekken. Daarbij willen we het groene, creatieve en vrije DNA van Arnhem beter tot uiting laten komen. Zodat er een herkenbare eigen binnenstad ontstaat met een eigenwijs karakter. Een gezonde groene binnenstad, of beter gezegd de koelste binnenstad van Nederland.

Uniek voor Nederland; het Koele Netwerk van Arnhem

Koel en cool; zó moet de Arnhemse binnenstad worden. Met een hoofdrol voor het Koele Netwerk. Het Koele Netwerk verbindt beschutte loop- en fietsroutes en koele plekken met elkaar door heel de stad heen. Van straten en pleinen, tot stadshoven en verborgen tuinen. Waar je straks ook komt; het is er groen, koel en heerlijk om te verblijven en te ontmoeten. Of je nu komt wandelen, winkelen, struinen of gewoon even rustig een boekje wilt lezen. Of je er nu woont, studeert of werkt. Of lekker op bezoek bent voor een koel en cool dagje uit in Arnhem.

Het Koele Netwerk is uniek voor Nederland. Het is de eerste stap op weg naar een klimaatadaptieve binnenstad waar hittestress wordt voorkomen en slim wordt omgegaan met wateroverlast en watertekort. Het netwerk komt de leefbaarheid voor mens, plant en dier ten goede en maakt de stad klaar voor een toekomst waarin we goed kunnen omgaan met het veranderende klimaat. Meer groen, meer schaduw en meer ruimte voor de voetganger vormen de uitgangspunten van het Koele Netwerk voor de Arnhemse binnenstad.

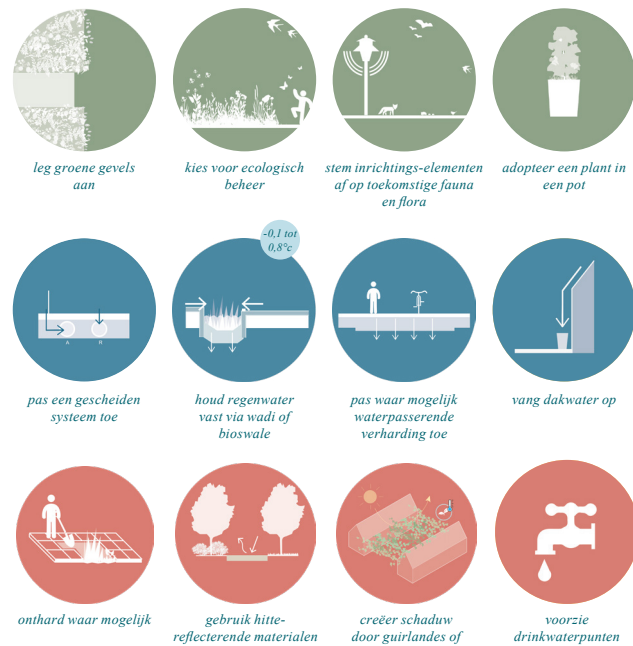
Toolbox

Spelregels voor een fraaie openbare ruimte

De openbare ruimte is het visitekaartje van de Arnhemse binnenstad. Maar die binnenstad is enorm versteend en nauwelijks groen. En kijk je naar de inrichting van de straten en pleinen met allerlei verschillende bankjes, bestrating, verlichting en materialen, dan mis je samenhang. Vergroening van de binnenstad is dus belangrijk, net als de herkenbaarheid van de inrichting. Eenduidig, helder, veilig en toegankelijk voor iedereen.

Een toolbox met spelregels gaat zorgen voor meer samenhang in de openbare ruimte. Uitgangspunt daarbij is de Arnhemse stijl. De Arnhemse stijl maakt de drie Arnhemse kernwaarden groen, creativiteit en vrijheid duidelijker zichtbaar. In de toolbox zitten ook spelregels die gaan over hoe je om kan gaan met water, met groen, schaduw, wind en zon zodat er een aangenaam verblijfsklimaat ontstaat.

Elke keer als we een openbare ruimte in de binnenstad opnieuw inrichten, gebruiken we de toolbox met spelregels. Met als doel dat verharding, inrichtingselementen en groen straks allemaal op elkaar aansluiten en passen bij de stad. Of het nu gaat om een straat een plein, een stadshof of een andere fijne plek in de stad.

De Arnhemse stijl

De identiteit van de stad wordt voor een groot deel bepaald door de bestaande bebouwing, de stedenbouwkundige structuur en het gebruik van de ruimtes. Met de Arnhemse stijl zorgen we ervoor dat er meer samenhang komt door het toepassen van herkenbare een eenduidige verharding, inrichtingselementen en groen. De Arnhemse stijl kent vier basisingrediënten:

1. Rode straatstenen

De rode gebakken straatsteen is kenmerkend voor de binnenstad. Vanuit duurzaamheidsoverwegingen kiezen we voor één basismateriaal, dat we ook bij toekomstige projecten kunnen hergebruiken.

2. Toegankelijk voor iedereen

De binnenstad is in de eerste plaats het domein van de voetganger. Het is belangrijk dat iedereen er zich vrij kan bewegen, spelen en verblijven en zich daarbij comfortabel en veilig voelt: inclusief en toegankelijk.

3. Het groene DNA versterken

Arnhem staat bekend als groene stad. Dit groene DNA willen we beter zichtbaar maken met een fijnmazig groen netwerk dwars door de stad, waarmee we alle groene plekken met elkaar verbinden. Van stadshof naar park en van park naar het grotere groen buiten de stad. Door die vergroening zal ook de leef-, woon- en verblijfskwaliteit verbeteren.

4. De creatieve sector zichtbaar maken

Arnhem is rijk aan creatieve opleidingen en ondernemers. Deze creativiteit mag nóg zichtbaarder worden in de binnenstad. De Arnhemse stijl wil creatieven een podium geven en hen uitnodigen in de openbare ruimte hun werk zichtbaar te maken.

Aantrekkelijke entrees en centrale verblijfszone

Belangrijke plekken zoals de entrees van de binnenstad, waar mensen overstappen van bus, fiets of auto, krijgen speciale aandacht. Hier voel je meteen welkom en thuis. De kleinschalige, historische straten van de middeleeuwse binnenstad en de grotere, formele ruimtes van de Wederopbouw - van de schouwburg, via het stadhuis en de Eusebiuskerk tot en met Rozet - komen samen in een centrale verblijfszone. Hier staat de voetganger centraal en wordt de ruimte voor auto's en bussen beperkt.

Grote ontmoetingsplekken zoals pleinen, stadshoven en verborgen tuinen krijgen een eigen karakter en verhaal. Deze plekken zullen in de toekomst meer groen, schaduw en zitmogelijkheden bieden. Daarnaast benutten we de unieke ligging aan de Rijn beter voor verblijf en ontmoeting, gekoppeld aan de centrale verblijfsruimte, zodat er een nieuwe rondwandeling ontstaat.

Pleinen, stadshoven, verborgen tuinen en straten

Type plekken

De belangrijkste plekken in de openbare ruimte van de binnenstad, de pleinen, zijn veelal versteend. Ze zien er vaak hetzelfde uit en vertellen niet veel over de identiteit van de plek. Dat kan anders en vooral koeler en groener. Naast de pleinen worden er twee nieuwe typen groene plekken toegevoegd die nu nog versteend en weinig groen zijn: de stadshoven en de verborgen tuinen. Stadshoven zijn groene oases in de stad waar je lekker in de schaduw kunt zitten, een cultureel of maatschappelijk gebouw kunt bezoeken of een terrasje kunt pakken. Verborgene tuinen worden ontdekkingsplekken die bijvoorbeeld op een dak of achter een gebouw zijn gelegen.

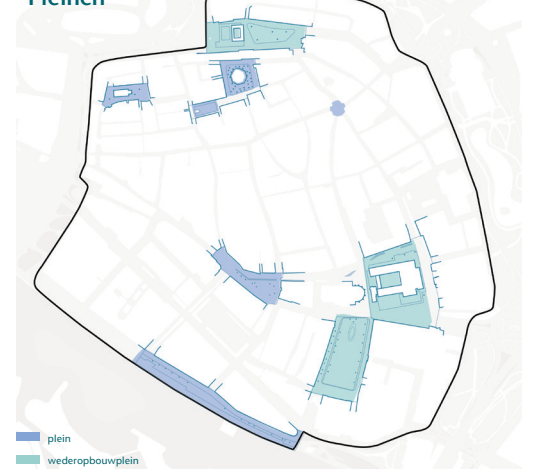
Type straten

Straten zijn belangrijke openbare ruimtes in de binnenstad. Ze verbinden de stad en bieden ruimte voor wonen, werken en mensen. Door die straten te verkopen en te vergroenen kunnen we wonen en verblijven in de binnenstad prettiger maken en de Arnhemse kernwaarden beter zichtbaar maken. Hoe? Dit hangt af van de breedte en het gebruik en de functie van de straat en de functies in de aanliggende bebouwing. Door de straten verschillend in te richten, weten inwoners en bezoekers in wat voor soort stuk van de binnenstad ze zijn en wat je daar kunt verwachten. We onderscheiden woonstraten, horecastraten, struinstraten en winkelstraten.

Type straten

Pleinen

Stadshoven

Verborgene tuinen

De visie in het kort

- Versterk de identiteit van de binnenstad
- Zet de voetganger op 1
- Focus op verblijven en ontmoeten
- Maak de binnenstad toegankelijk voor iedereen
- Maak de binnenstad klimaatadaptief voor de toekomst
- Bekijk de binnenstad als één geheel
- Verbind de verschillende delen van de binnenstad met elkaar
- Versterk de herkenbaarheid en de leesbaarheid van de open ruimte
- Ontwerp duurzame openbare ruimtes

Een blik op de toekomst

De Visie Openbare Ruimte en Koele Netwerk vormt een handleiding voor het ontwerp en de inrichting van de openbare ruimte van de Arnhemse binnenstad. Daarbij geeft het handvatten om in de toekomst op een slimme, betaalbare en duurzame wijze projecten in de binnenstad, het uitvoeren van werken én het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in goede banen te leiden

In de visie staan spelregels, richtlijnen en illustraties die laten zien hoe alle plannen er voor de verschillende plekken en straten uit kunnen gaan zien. De illustraties geven een mooie doorkijk naar een ambitieuze, groene en koele toekomst voor onze binnenstad. Ze laten vooral zien wat mogelijk is, zonder dat ze al concreet zijn. Je vindt de illustraties met begeleidende teksten op verschillende plekken in dit boekje.

We doen het samen

De komende jaren transformeert Arnhem in een binnenstad waar iedereen zich welkom en comfortabel voelt. Een geweldige uitdaging, die we gezamenlijk aangaan. Samen met inwoners en ondernemers uit de binnenstad bijvoorbeeld, maar ook met het Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten en Stichting Welzijn Ouderen Arnhem. Alleen samen kunnen we de visie ook daadwerkelijk omzetten in concrete plannen die van Arnhem de koelste binnenstad van Nederland maken. Ga je mee?

Nieuwe Plein

Het Nieuwe Plein krijgt een groene make-over. De nu verharde buitenruimte wordt vergroend en krijgt meer verblijfskwaliteit. De leefomgeving van de hele buurt wordt zo verbeterd en sluit meer aan bij de sfeer van de Singel.

Audrey Hepburnplein - Sint-Jansbeek

De Sint-Jansbeek is de ideale partner om de binnenstad te verkoelen. Het is een groene ader die door de binnenstad loopt. Ze verbindt de Rijnkade met het Audrey Hepburnplein en gaat via de Beekstraat verder naar de Singel.

De illustraties in dit boekje zijn impressies die de 'Visie Openbare Ruimte en Koele Netwerk' verbeelden. Zo kan het worden, maar het is op dit moment nog niet duidelijk wanneer de verschillende plekken in de binnenstad ingericht gaan worden en hoe dit er precies uit komt te zien.

